

Nr 57.

Av herr **Hallberg**, *angående skrivelse till Konungen i fråga om förbud mot införsel av fjädrar av vilda fåglar.*

Det utrotningskrig, som nu föres mot alla vilda fåglar är vida mera allmänt och mera ödesbringande till sina följder än allmänheten är böjd att tro. Frågan om vilka arter, som äro stadda i det snabbaste försvinnandet, är blott en bisak; det faktum kvarstår, att hela mängder av världens fågelfauna hålla på att förminskas med en oroande hastighet.

I »Fauna och Flora» 1910 återgives ett föredrag »om fågelförstörelsen i världen», hållet vid femte ornithologiska kongressen i Berlin år 1910 av den kände zoologen James Buckland, vilken själv som forskare tillbrakt flera år av sitt liv i vildmarken, och citeras därur följande korta utdrag:

» — — Av alla förstörelsemedel är fjäderhandeln den ohyggligaste. Den årliga insamlingen av fjädrar för modehandeln är en dödens skörd. Det är en dödens skörd, ty den inhöstas på livets såningsfält, och det är tvenne skäl, varför det måste vara så. För det första äro prydnadsfjädrarna användbara endast, då de äro färgrika och glänsande i den yppighet, som konsurvalet åstadkommit. Det vill med andra ord säga under parningstiden. Vid andra tider ha ej fjädrarne samma glans och äro ej så släta och elastiska samt därför värdelösa i handeln. För det andra är det gynnsammaste tillfället att komma åt att döda fåglarne under parningstiden. Fåglarne ströva vida omkring och under en stor del av året äro de skingrade vitt och brett. Att förfölja dem för fjädrarnas skull under denna tid skulle ej blott bli mödosamt utan dessutom, förmodar jag, ej lämna någon vidare inkomst. Men många fåglars urgamla vana driver dem att fara årligen till fädernas hemvist för att föröka släktet. Detta är för »fjäderjägaren» ett gynnsamt tillfälle i dubbel mening, emedan vid den tiden de flesta fåglars naturliga fruktan för människan försvinner under deras strävan

att försörja och skydda sina ungar. Under sådana omständigheter skjutas de gamla fåglarne och plundras på sina fjädrar. Ungarna gapa och skrika — men ingen föda kommer till dem. Snart upphör jämret. Skogen står i tyst ödslighet. Fjäderskörden är inhöstad — en skörd, som är omänsklig, onaturlig och förintande.

För trettio år sedan funnos hägerkolonier i Förenta Staterna, som skattades innehålla omkring 3,000,000 vita hägrar. Vid samma tidpunkt funnos dessa fåglar i Kina i otroliga mängder. Men även dessa oerhörda skaror kunde ej motstå slaktandet under fortplantningstiden, och nu är den vita hägern praktiskt taget utrotad såväl i Nordamerika som i Kina.

Intet bättre exempel på utrotning av fåglar för modemarknaden kan framdragas än massmorden på strandfåglar längs Förenta Staternas atlantiska kust. För 25 år sedan svärmade dessa fåglar längs de nämnda kusterna i otroliga mängder. Nu är allt, som återstår av den fordom utomordentligt ymniga tillgången, några få spridda kolonier, som strängt bevakas av tillsyningsmän.

Med insikt om att vilda fåglar utgöra en värdefull tillgång för de länder, som hysa dem, att det är god statsmannavishet att bevara dem, ha många av världens länder gjort allt, vad i deras makt stod för att skydda sina vackra fåglar, men i varje sådant fall ha deras ansträngningar gjorts om intet genom oflaglig export.

Annu så sent som 1910 arresterades 23 fjäderrovare på de Hawaiiska reservationerna, varest de redan samlat 259,000 par fågelvingar. Det bör nämnas, att alla fjädrar, erhållna på detta avskyvärda sätt, föras till Yokohama och därifrån skeppas till Europa för att användas i modeaffärerna.

Vända vi oss så till Australien, finna vi ett likadant förstörande av fågellivet, samma massrofferi härskar överallt.

Knappt någon fågel i världen ådrog sig zoologernas beundran i högre grad än lyrfågeln, Australiens stolthet. Antipodernas skogar finga liksom en ökad trollglans därigenom, att de voro kända för att hysa detta fågelunder. Likvisst i samma mån som fågeln blev sällsyntare, växte ivern att förvärva dessa enastående stjärtfjädrar. För några få år sedan dödades 400 individer av detta enda fågelsläkte i ett distrikt och på en säsong blott för att förse marknaden med dess begärliga fjädrar. Det är ej länge sedan som ett band av fjäderjägare omgav en busksträcka, i vilken lyrfågeln häckade, och satte eld på buskarne, varefter de nedsköto de olyckliga djuren, då de sökte kämpa sig ut ur den obarmhärtiga eldringen blott för att möta döden i en

annan form. När fåglarne dödats, skar man av de lyrformiga stjärtnar och lämnade kropparne att ruttna.

Namnet på lyrfågeln förekommer ej längre i katalogerna över Londons fjäderförsäljningar. Den handeln har upphört på grund av brist på offer.

Under de första fem månaderna år 1910 höllos två fjäderauktioner i London, men blott på dessa tvenne såldes enligt katalogerna 21,000 kolibriskinn.»

Så lågt citaten ur »Fauna och Flora».

Hur oerhört stort det antal fåglar är, som årligen offras bara för de engelska modernas skull, visar den omständigheten, att — enligt H. Hesketh Prichard, en av fågelskyddets mest energiska förkämpar i England — året 1911 april till 1912 april inte mindre än 19,636 uns hägerfjädrar offererades och 11,997 uns såldes i London. Då man på ett uns måste räkna sex fåglar, så måste redan detta innebära ett dödande av mer än 114,000 fåglar. Men detta är inte nog, ty med moderfågeln dö ofta även ungarna, så att ens död drar mångas med.

Ur den officiella statistiken över importen av fjäderprydnader till Sverige äro följande siffror hämtade.

1912.

Prydnadsfjädrar, arbetade.

Strutsfjädrar, vikt	1,782,771 gram,
värde	445,693 kronor.
»Andra slag», vikt	2,269,092 gram,
värde	272,291 kronor.

Prydnadsfjädrar, oarbetade.

Strutsfjädrar, värde	21,640 kronor.
»Andra slag», »	1,103 »

Konstgjort fjäderpälsverk, arbetat.

Strutsfjädrar, värde	10,384 kronor.
»Andra slag», »	9,600 »

1913.

Prydnadsfjädrar, arbetade.

Strutsfjädrar, vikt	2,523,030 gram,
värde	756,909 kronor.
»Andra slag», vikt	2,557,451 gram,
värde	306,894 kronor.

Prydnadsfjädrar, oarbetade.

Strutsfjädrar, värde	49,975 kronor.
»Andra slag», »	2,845 »

Konstgjort fjäderpälsverk, arbetade.

Strutsfjädrar, värde	30,655 kronor.
»Andra slag», »	13,159 »

Dessa siffror visa, att Sverige icke är utan skuld i de berörda fågelmassmorden.

Under flera tiotal år har det arbetats på att på upplysningens väg få stävjat det barbariska modet, men utan resultat. Det återstår således intet annat än att ingripa med lagbestämmelser. På initiativ av direktören för New Yorks zoologiska trädgård, William T. Hornaday, har i Förenta Staterna redan utfärdats importförbud för alla slag av fågelprydnader och fjädrar av vilda fåglar.

I engelska parlamentet har framkommit ett lagförslag, som nämnes »the importation of plumage act. 1914» (lagen om förbud mot fjäderimport). I anledning härav avläts från Sveriges generalkonsul i England, A. Berencreutz, i början av år 1914 till ministern för utrikes ärendena ett meddelande, varur må återgivas följande. »Då det kan vara att befara, att fågelskyddets syfte skall förfelas, därest icke Sverige eller andra länder vidtaga enahanda förbudsåtgärder samtidigt med Storbritannien, och i enlighet med vad redan lärt vara lag i Förenta Staterna, har jag icke velat underlåta att redan på frågans förberedande läge värdsamt annäla densamma, för den händelse förarbeten finnas böra redan nu göras för en svensk lagstiftning i ämnet.

Givetvis skola också de på marknaden befintliga fjäderlager kastas över de länder, som icke i tid ansluta sig till de så befogade åtgärder,

vilka ej mindre i djurskyddsvänligt och naturvetenskapligt syfte än även med hänsyn till fåglarnes roll i naturens hushållning bliva inom andra länder genomförda.»

Professor Einar Lönnberg vid kungl. vetenskapsakademien har i en intervju, enligt tidningen Dagen för den 23 oktober 1914, uttalat sig i frågan i huvudsak sålunda:

»Vid ornitologkongressen i Berlin för en del år sedan beslöts att tillställa varje regering en vädjan, vari hemställes, att vederbörande regering måtte göra vad göras kunde för att handel med fåglar för enbart modeändamål ej längre finge bedrivas, och för Sveriges vidkommande blev det professor Einar Lönnberg beskärt att överlämna kongressens vädjan till vår regering. I enlighet med ornitologkongressens resolution avgav professor Lönnberg ett utlåtande, vilket intogs i en skrivelse, som vetenskapsakademien på sin tid avlät till jordbruksdepartementet. Kungl. Maj:t avböjde emellertid de i skrivelsen framställda förslagen, vilka i huvudsak gingo ut på import- och exportförbud för vissa slag av fåglar. Strängt taget så står genom exportförbud icke mycket att vinna. Det enda verksamma vore nog importförbud.

Det är oerhörda massor fåglar, som åtgå för modeändamål. Som exempel kan anföras, att under en strejk i Londons dockor, låg man iune med icke mindre än nio ton fågelfjädrar, fjädrar av sådana små tropiska fåglar, av vilka var och en knappast väger någonting. De begärliga fjädrarna av den vita hägern kosta mängder av fåglar livet — dessa fjädrar bära de nämligen endast tre till fem veckor under parningstiden, och följden är den, att varje fjäder representerar en hel kulls undergång. Man skjuter vilt i hägerkolonierna, och så få ungarna svälta ihjäl.

Fågelhandlarna se ej med blida ögon att inskränkningar i jakträtt och handel göras. De synas ha ett kolossalt inflytande. När frågan på sin tid togs upp i franska deputeradekammaren höjdes ett sådant härskri av fjädergrossister och modister, att frågan förföll, och en motion i engelska parlamentet, som framkom för ett par år tillbaka, rönt samma öde. Emellertid har man ju alltid vunnit något genom den av ornitologkongressen igångsatta agitationen. Dessa formliga utrotningskrig mot vissa fågelarter i vissa trakter äro så mycket mer att beklaga, som det ju finnes tillgång till en myckenhet användbara fjädrar av legitimt dödade fåglar — fasaner eller villebråd, som i alla fall skjutes och som just på grund härav åtnjuter förmånen av skydd och vård.»

Professorn vid universitetet i Lund, Hans Wallengren, skriver i brev till de svenska djurskyddsföreningarnas centralförbund följande.

»På grund av den hänsynslösa jakten i och för anskaffandet av fjäderprydnader hava redan en del av de vackraste fågelarterna (vissa kolibriarter och några andra) utrotats och gentemot detta sorgliga förhållande kan numera intet åtgöras. En del andra praktfåglar äro av samma anledning starkt minskade till sitt antal och hotas av samma öde som de förstnämnda. För att hindra deras utrotande äro lagbestämmelser, varigenom import av och handel med dylika fjäderprydnader kunde förhindras, starkt av nöden. Även om det vid en eventuell utredning skulle visa sig, att i vårt land icke försiggår någon större import av fjäderprydnader, förfärdigade av utländska mera ovanliga fågelarter, så har man dock utan en förbudslag ingen garanti för att icke vid förbud i andra länder exportörerna skola i större skala söka finna avsättning för sina varor inom vårt land. För övrigt, skall något effektivt skydd kunna beredas dessa fåglar och deras fortbestånd tryggas, är det nödvändigt, att en förbudslagstiftning mot en dylik trafik genomföres, och det skulle vara en heder för vårt land, om det ginge bland de främsta i behjärtandet av denna sak.»

Giltiga skäl emot att även från Sveriges sida vidtagas åtgärder till hämmande av det grymma och meningslösa utrotningskrig, varom ovan förmälts, torde ej kunna åberopas. Det verksamma sättet för vinnande av målet måste vara stadgande av förbud i lämplig omfattning mot införande av fjädrar och skinn med fastsittande fjädrar av vilda fåglar. Emellertid torde förbudet endast böra avse fjädrar av icke levande fåglar, varjämte från förbudet borde undantagas fjädrar av fåglar, som vanligen brukas till föda och importeras för detta ändamål eller som införas för komplettering av samlingar i naturhistoriskt eller annat museum eller för vetenskapligt ändamål.

Jag tillåter mig på grund av det anförda hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under omprövning, huruvida och i vilken omfattning förbud bör stadgas mot import av fjädrar av vilda fåglar, samt utfärda de bestämmelser, som efter dylik omprövning må finnas för ändamålet lämpliga.

Stockholm den 1 februari 1915.

Fritz Hallberg.